

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ім. М. ГЛІНКИ**

**Кафедра «Історія та теорія музики»**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ЛЕКТОРСЬКА ПРАКТИКА**

Рівень вищої освіти	перший
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»

**«Музикознавство»**

Дніпро, 2019

## **ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:**

Рябцева Ірина Михайлівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри «Історія та теорія музики»

тел. 096 022 0969;

e-mail: mailrim59@gmail.com

## **АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Програма дисципліни «Лекторська практика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Програмою дисципліни «Лекторська практика» передбачено вдосконалення здатності розв'язувати складні фахові завдання та практичні питання в галузі музично-просвітницької діяльності. Застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства спрямоване на розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації як музикознавчої інтерпретації в сфері поширення та популяризації музичного мистецтва та характеризується комплексністю та різноманітністю умов.

В процесі проходження практики надається інформація про специфіку музикознавчої публічної просвітницької діяльності, відпрацьовуються прийоми пошуку, відбору та узагальнення довідкової та фахової інформації різноманітної джерельної бази з метою її творчого опрацювання та спрямування на аудиторію слухачів відповідних вікових категорій.

По завершенні проходження курсу «Лекторська практика» випускник Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки (далі – Академії) ступеня вищої освіти «бакалавр» має володіти комплексом практичних навичок із питань організації та проведення різноманітних форм музично-просвітницької діяльності, усвідомлювати специфіку всіх етапів підготовки та реалізації публічних проєктів, набути практичний досвід проведення публічних заходів для аудиторій різних вікових категорій.

Вдосконалення практичного досвіду відбувається шляхом безпосередньої участі студента в усіх етапах розробки, підготовки та проведення публічних мистецьких заходів і проєктів (аудиторні заняття з розробки заходу/проєкту, аналізу запропонованої концертної програми/концепції проєкту, складання тез промови/плану проєкту, редагування та затвердження тексту промови/заходів проєкту, за необхідності розробка візуальних презентацій, репетиції публічної промови, підготовка афіши, анонсу, прес-релізу та відгуку про захід/проєкт, публічний виступ, аналіз проведеного заходу).

	Години	Кредит и	Семестр
Всього годин за навчальним планом, з них:	<b>150</b>	<b>5</b>	<b>III-VIII</b>
<b>Аудиторні заняття, у т. ч:</b>	<b>102</b>		<b>102</b>
лекції	-		-
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	102		102
<b>Самостійна робота, у т. ч:</b>	<b>48</b>		<b>48</b>
підготовка до аудиторних занять	24		24
публічні виступи	18		18
підготовка до контрольних заходів	6		6
<b>Форма підсумкового контролю</b>	залік		<b>VIII</b>

## 1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### Метою лекторської практики є:

- виховання компетентних професійних фахівців, здатних до публічної музично - просвітницької діяльності;
- формування свідомої професійної позиції щодо актуальності музично- просвітницьких заходів у творчому тандемі з виконавцями різних спеціалізацій;
- оволодіння здатністю створювати та реалізовувати свої власні музично-просвітницькі проекти на підставі сучасних методів PR-моделювання із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- формування у майбутніх фахівців сучасного творчого мислення на основі теоретичних знань і практичних навичок у сфері музичного мистецтва.

### Завдання лекторської практики полягає в тому, щоб:

- забезпечити студентам практичну реалізацію знань, отриманих на теоретичних курсах;
- виробити у практикантів вміння свідомо орієнтуватись в особливостях аудиторій різних вікових категорій;
- ознайомити студентів із окремими виступами найбільш відомих лекторів-музикознавців, рядом сучасних музично-просвітницьких проектів, різними формами популяризації музичного мистецтва, в тому числі з залученням досягнень сучасних інформаційних технологій, досягненнями сучасної музично-просвітницької діяльності;

- сформуувати у майбутніх фахівців творче ставлення до музично-просвітницької діяльності.

По завершенні проходження курсу лекторської практики здобувачі мають знати:

- структуру, функції, принципи, методи, основні форми музично-популяризаторської діяльності;
- жанрові різновиди публічних музикознавчих промов;
- основні прийоми побудови тексту промови;
- техніку роботи над публічною промовою;
- особливості сприйняття концертних програм різними віковими категоріями слухачів;

**вміти:**

- вільно володіти основними прийомами лекторської музикознавчої промови, користуватися ними під час публічних виступів;
- укладати програму та музикознавчий коментар тематичного концерту;
- складати музикознавчий коментар до запропонованої програми концерту;
- провести публічні заходи в різних вікових аудиторіях;
- укладати тематику та програми циклів публічних музичних заходів;
- використовувати отримані знання з дисципліни «Лекторська практика» у власній лекторській діяльності;
- користуватися всіма доступними джерелами знань, самостійно обирати матеріал до підготовки публічної промови, узагальнювати його відповідно до потреб концертної програми та вікових особливостей аудиторії;
- використовувати отримані знання в подальшій професійній діяльності;
- використовувати в роботі засоби масової комунікації, в т. ч. сучасні джерела інформації.

### **Методи навчання**

Демонстрація, словесні методи, метод консультування, метод наочно-слухового аналізу, метод створення композиції, метод інтонування, збирання інформації, практичний експеримент, метод змістовного аналізу муз творів, метод художнього контексту, метод роздумів про музику, інтегративні методи, пояснення, демонстрація, метод жанрової атрибуції, поліфонічний метод, метод стильового аналізу, метод художньо-педагогічного моделювання, метод міжпредметних зв'язків, інтерактивні методи.

### **Компетентності:**

- Здатність 5 до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність 7 до критики та самокритики.
- Здатність 8 застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- Здатність 13 працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- Здатність 14 до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність 15 генерувати нові ідеї (креативність). Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

По закінченню навчання випускник Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки (далі – Академії) ступеня вищої освіти «бакалавр» має володіти здатністю розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музично-просвітницької діяльності, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства, спрямованих на розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації й культурного самовираження в сфері музичного мистецтва та характеризуються комплексністю та різноманітністю умов.

У результаті проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти мають набути такі **загальні компетенції**:

- Здатність 5 до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність 7 до критики та самокритики.
- Здатність 8 застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність 13 працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- Здатність 14 до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність 15 генерувати нові ідеї (креативність). Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

По завершенні проходження курсу лекторської практики студент має володіти відповідними **фаховими компетенціями** спеціальності. А саме:

1. Здатність 2 усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.
2. Здатність 4 володіти знанням базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.
3. Здатність 9 володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у науково-дослідницькій, редакторській, лекторській та музично-критичній діяльності.
4. Здатність 17 демонструвати базові навички ділових комунікацій, вміння організувати діяльність у професійній сфері.
5. Здатність 18 здійснювати редакторську, менеджерську, лекторську, аранжувальну та звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.

### **Програмні результати навчання:**

- 1.** Володіти 8 методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- 2.** Застосовувати 12 теоретичні знання та навички в редакторській, менеджерській, лекторській та звукорежисерській практичній діяльності.
- 3.** Використовувати 16 музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській, композиторській, диригентській, музикознавчій та педагогічній діяльності.

# ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## Програма навчально-практичної дисципліни

### ТЕМА 1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИЧНОГО КУРСУ (1)

Публічна діяльність музикознавця. Професійна характеристика лектора-музикознавця. **Основні вимоги до підготовки публічного виступу:** підготовка тексту промови, вміння вільно триматися перед публікою, володіння голосом і мімікою.

**Підготовка виступу:** тему виступу треба вибирати ретельно, краще зупинитися на тому, що добре знайоме і цікаво особисто. Сформулювати основну мету виступу, надати відповіді на питання, навіщо говорити (мета) і про що говорити (засоби досягнення мети). Визначити стилістику спілкування: опис, коментарі, роз'яснення або виклад нової версії. Визначити «тональності» виступу: мажорна; жартівлива; урочиста. Надати характеристику передбачуваної аудиторії: вік, рівень зацікавленості у вашій темі, рівень обізнаності і т. п.

**Етапи роботи:** аналіз концертної програми; узагальнена інформація про виконавців, за необхідності «темброва партитура» концерту; визначення власної позиції до запропонованої концертної програми, що ґрунтується на попередньому уважному прослуховуванні всіх творів, що заплановані в концерті; підбір матеріалів для тексту промови, що включають яскраві приклади з життя композиторів, виконавців, з історії музичних інструментів; визначення приналежності композиторів до певної художньо - історичної доби, національної школи, творчої групи і т. ін.; розробка композиційного плану - сценарій заходу, порядок виступу виконавців; підготовка тексту промови; перевірка грамотності тексту; проведення самостійних та аудиторних репетицій виступу.

### ТЕМА 2. РІЗНОВИДИ ЛЕКТОРСЬКИХ ВИСТУПІВ. СТРУКТУРА ЛЕКЦІЇ - КОНЦЕРТУ (3)

**Різновиди музикознавчих виступів:** лекція-концерт, тематична лекція-концерт, концерт-бесіда, вступна промова перед концертною програмою/номерама концертної програми, презентація виконавця, колективу, твору, видання, вистави і т. ін. До публічних заходів відносяться також диспути, круглі столи, відео презентації, теле і радіо передачі.

**Структура лекції - концерту:** 1. Вступ складає 10-15% від загального часу лекції - концерту. Вступ – важлива частина, так як найбільше запам'ятовується слухачами. Він включає: привітання, зазначення назви заходу/концерту, пояснення мети, загальну характеристику концертної програми з метою чіткого визначення стрижневої ідеї виступу.

2. Основна частина складає 60-65% від загального часу лекції - концерту та включає: текст лектора – 20%, музичні номери – 40-45% Основна частина передбачає всебічне обґрунтування головної ідеї та розкриття теми. Деякі варіанти системної побудови: проблемний виклад; хронологічний виклад;

виклад від причин до наслідків (від часткового до загального); індуктивний виклад (від загального до конкретного). Розгляд різних аспектів, що сприяють кращому осмисленню слухачами ідеї. Предмет виступу повинен розкриватися конкретно і чітко. Повинно бути підібрано якомога більше фактологічних матеріалів і необхідних прикладів, порівнянь. Варто звертатися до поезії, художнього слова; використовувати відео презентації творів живопису, архітектури, фото-матеріалів та ін. Водночас, не треба намагатися «втиснути» занадто багато матеріалу в обмежений час. Всі «допоміжні» ресурси мають бути спрямовані на розкриття основної теми заходу і потребують ретельного відбору. 3. Висновок складає 20-30% від загального часу лекції - концерту. Формулювання висновків, що впливають із головної мети та основної ідеї виступу.

### **ТЕМА 3. ПРИЙОМИ ЛЕКТОРА, ГРАМОТНІСТЬ. РОЗРОБКА ТЕМАТИКИ ЛЕКЦІЙ ТА КОНЦЕРТНИХ ПРОГРАМ, ПРИСВЯЧЕНИХ МІЖНАРОДНОМУ ДНЮ МУЗИКИ ТА КРАЄЗНАВЧІЙ ТЕМАТИЦІ (7)**

**Прийоми лектора, або важливі дрібниці.** Фрази. Короткі фрази легше сприймаються на слух, ніж довгі. Лише половина дорослих людей в стані зрозуміти фразу, що містить більш 13 слів. Необхідно уникати складних речень, причетних і дієприкметникових оборотів. Паузи - дуже важливий елемент виступу. Відомо, що слова звучать переконливіше після міні-пауз. Не слід говорити без паузи довше, ніж 5,5 сек. Час. Аудиторія уважно слухає і сприймає мову не більше 15-20 хвилин. Темпоритм. Найсприятливіша швидкість для сприйняття складає приблизно 100 слів за хвилину. **Грамотність.** Перевірте за словниками значення «розумних» слів, які ви використовуєте. З'ясуйте правильність їх вимови. Конспект. Основні тези промови краще записати на невеликі картки. Читати текст не рекомендується, бажано вивчити його напам'ять і вимовляти по пам'яті, лише час від часу заглядаючи в свої нотатки.

### **ТЕМА 4. КОНТАКТ ІЗ АУДИТОРІЄЮ. РОЗРОБКА ТЕМАТИКИ ЛЕКЦІЙ ТА КОНЦЕРТНИХ ПРОГРАМ, ПРИСВЯЧЕНИХ ІСТОРІЇ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ, ОКРЕМИХ ОРКЕСТРІВ, АНСАМБЛІВ, ВИДАТНИХ ВИКОНАВЦІВ, КОНКУРСІВ (5)**

**Контакт з аудиторією.** Поради. Обведіть поглядом всю аудиторію. Зафіксуйте для себе поглядом кількох із присутніх, які стануть зоровими точками опори в вашому виступі, потім починайте говорити. Привітання. Спілкування з аудиторією. Звернення до аудиторії допомагає встановити довірчий контакт в ході виступу. Непрямими зверненнями можуть служити такі вирази: «Як вам відомо», «Упевнений, що вас це не залишить байдужими» і т.д. Жести і міміка дають людині куди більше вражень, ніж все, що ви вимовляєте. Під час публічного виступу не застигайте, ніби пам'ятник, рухайтесь природно. Потрібно показати себе живим і енергійним.

Прийміть відкриту позу і час від часу демонструйте посмішку. Аудиторія. Враховуйте культурні, національні, релігійні та інші особливості аудиторії. Також з великою обережністю потрібно використовувати жарти на національну або релігійну тематику. Емоційність. Безпристрасна і млява мова не викликає відгуку в серцях слухачів, якою б цікавою і важливою теми вона не торкалася. І, навпаки, іноді навіть не зовсім складний виступ торкнеться аудиторії, якщо оратор говорить про накипіле на душі, якщо аудиторія повірить у щирість виступаючого. Несподіванки. Сприймайте філософськи будь-які несподіванки і незручності - поломку мікрофона, падіння на підлогу склянки з водою, раптову паузу і т.п. Найкраще реагувати на це з гумором, обіграти в вигідному для себе ключі. Останній акцент – прощання. Завершуючи промову, необхідно подивитися в очі слухачам і сказати що-небудь приємне, продемонструвавши своє задоволення від спілкування з аудиторією. Такий позитивний інформаційний імпульс в фіналі залишиться в пам'яті людей, в їх сприйнятті вашого публічного виступу.

#### **ТЕМА 5. РОЗРОБКА ТЕМАТИКИ ЛЕКЦІЙ ТА КОНЦЕРТНИХ ПРОГРАМ, ПРИСВЯЧЕНИХ ІСТОРІЇ МУЗИЧНИХ ЖАНРІВ, ОКРЕМИХ ВИДАТНИХ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ (6)**

*Тематика лекцій для розробки концертних програм:* «Інструментальна мініатюра в творчості композиторів-романтиків», «Поетика фортепіанної мініатри», «Екскурсії у світ музики», «Етюд: технічна вправа чи художній твір?», «Пісня – романс: спільне й відмінне», «Безсмертні сторінки музики Ф. Шопена» (можливі також інші варіанти).

#### **ТЕМА 6. СТВОРЕННЯ ПЛАНУ-СЦЕНАРІЮ НА ОСНОВІ ОБРАНОЇ ТЕМИ, КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ ТА ФОРМИ ВИСТУПУ. ВИВЧЕННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИКИ СКЛАДУ СЛУХАЦЬКОЇ АУДИТОРІЇ ТА АКУСТИЧНИХ УМОВ ПРИМІЩЕННЯ (БАЗИ) ВИСТУПУ (5)**

*Тематика лекцій для створення плану-сценарію, розробки концертних програм з урахуванням вікових категорій слухачів:*

Цикл лекцій «Особистість в культурі» для учнів старших класів СШ, ліцею; студентів коледжу, що мешкають у гуртожитку; студентів коледжу (читальна зала бібліотеки ДАМ): «Мирослав Скорик та його учні»; «Леся Дичко - берегиня українського хорового співу», «Микола Лисенко – композитор, хоровий диригент, піаніст, викладач, суспільно-громадський діяч», «Уклін Шопену», «Максим Березовський, Дмитро Бортнянський - долі, натхнення, пам'ять», «Ведель – Сковорода: долі, натхнення, пам'ять» (можливі також інші варіанти).

## **ТЕМА 7. ПІДБІР ЛІТЕРАТУРИ, ЇЇ СИСТЕМАТИЗАЦІЯ, АНАЛІЗ ТА ОПРАЦЮВАННЯ. ПІДБІР ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ З СУМІЖНИХ ВИДІВ МИСТЕЦТВ (6)**

*Тематика лекцій для підбору літератури, її систематизації, аналізу, опрацювання та підбору ілюстративного матеріалу:*

Цикл лекцій «Історія як художня реальність – погляд із ХХІ століття» для студентів коледжу (читальна зала бібліотеки ДАМ): «Мусоргський М. П. – Перов В.», «І.С. Бах – велич доби Бароко», «Романтизм у поезії, музиці, живопису», «Рахманінов С.В. – доля у дзеркалі доби» (можливі також інші варіанти).

## **ТЕМА 8. РОБОТА З МУЗИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ, СКЛАДАННЯ АНОТАЦІЙ, ПОБУДОВА КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ (4)**

Програми лекцій-концертів Студентської філармонії в Центральній міській бібліотеці: «Опера: сучасне і майбутнє», «Їх голоси лунають крізь століття (народні музичні інструменти», «Серце скрипаля...», «Безмежний світ музики для духових інструментів», «Слухаємо джаз», «Від домашнього музикування до художнього відкриття» (можливі також інші варіанти).

## **ТЕМА 9. РОБОТА З ТЕХНІЧНИМИ ЗАСОБАМИ (1)**

Розробка музичних презентацій, відео фрагментів виконання музичних творів до запропонованих концертних програм: «Музичний ВСЕСВІТ», «Її величність МУЗИКА», «Подаруй собі музику», «Музика без кордонів», «Партитура душі», «РІЗДВО СПІВАЄ»

## **ТЕМА 10. СКЛАДАННЯ ХРОНОМЕТРАЖУ ВИСТУПУ, «МАПИ ЛОГІЧНОЇ ВЕРТИКАЛІ» (2)**

*Складання хронометражу виступу підготовлених до проведення двох тематичних лекцій-концертів:*

1. Вступ складає 10-15% від загального часу лекції - концерту.
2. Основна частина складає 60-65% від загального часу лекції - концерту та включає: текст лектора – 20%, музичні номери – 40-45%.
3. Висновок складає 20-30% від загального часу лекції - концерту.

*Складання «Мани логічної вертикалі» тексту двох підготовлених лекцій-концертів:* визначення опорних тез, ключових слів, пререквізитів, постреквізитів тексту промови.

## **ТЕМА 11. ПІДГОТОВКА ПРЕС-РЕЛІЗУ ПУБЛІЧНОГО ЗАХОДУ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗАХІД, ЩО ВІДБУВСЯ (4)**

*Прес-реліз (анонсування)* про захід, проект, презентацію і т. ін. має відповідати на питання: «що?», «де?», «коли?», «навіщо?», а також інформувати потенційного слухача про виконавців і твори, що включені до програми. Текст прес-релізу, як правило, готує організатор заходу, прізвище автора тексту не зазначається. Інформаційне повідомлення – *репортаж, рецензія, огляд* – включає відповіді на питання: «що?», «де?», «коли?», «навіщо?» та обов'язкову характеристику заходу, що відбувся. Будь-який жанр інформаційного повідомлення обов'язково виявляє ставлення автора матеріалу, текст обов'язково підписується автором.

## **ТЕМА 12. РОБОТА НАД СЦЕНІЧНИМ ВИКОНАННЯМ ПРОМОВИ.**

### **РЕПЕТИЦІЯ. ОДЯГ. ПСИХОЛОГІЧНИЙ НАСТРІЙ (5)**

*Репетиція.* Відшліфування фраз, інтонацій, міміки перед дзеркалом. Виступ не повинен бути монотонним, тому слід міняти тембр голосу, підкреслюючи нові і важливі думки.

*Одяг.* Універсальне правило успішного публічного виступу – не допускати дисбалансу між тим, що ви говорите, і тим, як ви виглядаєте. Одяг та взуття не повинні доставляти вам внутрішній дискомфорт і відволікати увагу аудиторії.

*Психологічний настрій.* При вході до аудиторії рухайтесь впевнено, не «наслідком» і не робіть метушливих рухів. Не поспішайте відразу починати виступ, зробіть паузу (5-7 секунд), щоб підготувати себе психологічно і налаштувати аудиторію на спілкування. При сильному хвилюванні зробіть кілька глибоких вдохів і видихів перед початком мовлення.

## **ТЕМА 13. СКЛАДАННЯ АНОТАЦІЙ ДО МУЗИЧНИХ ТВОРІВ У МОНОГРАФІЧНІЙ ЛЕКЦІЇ-КОНЦЕРТІ (5)**

Складання анотацій до музичних творів (від 5 до 7 творів) у монографічних лекціях-концертах: «М. Скорик», «М. Леонтович», «М. Лисенко», «Ф. Шопен», «Дж. Верді», «Л. Бетховен», «М. Глінка», «С. Рахманінов», «Д. Мійо та Ф. Пуленк» і т. ін.

## **ТЕМА 14. СКЛАДАННЯ АНОТАЦІЙ ДО МУЗИЧНИХ ТВОРІВ У КОНЦЕРТІ З ТВОРІВ РІЗНИХ КОМПОЗИТОРІВ (5)**

Складання анотацій до музичних творів (від 5 до 7 творів) у лекціях-концертах із творів різних композиторів: «Її Величність МУЗИКА», «Музичний круїз Європою», «Музичні подорожі до Італії», «Відень – музична столиця Європи», «Оперні театри світу», «Слухаємо джаз», «Різдво співає» і т. ін.

## ТЕМА 15. ЗНАЙОМСТВО З ІНШИМИ ВИДАМИ ПУБЛІЧНОЇ МУЗИКОЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: РЕПОРТАЖ, ІНТЕРВ'Ю, АНОНС, ОГЛЯД, ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОМЕНТАР (1)

**Репортаж** — інформація, повідомлення, розповідь в періодичних виданнях, у радіо- і телепередачах про важливі події суспільного життя, а також мистецької та літературної дійсності, матеріал з місця подій. Термін походить від французького «reportage», яке, у свою чергу, містить латинський корінь «reporto», що означає *передавати*. Репортажі зазвичай поділяються на телевізійні, газетні та радіо репортажі, а також вони можуть бути опубліковані в журналах та інтернет-виданнях. Основні типологічні ознаки репортажу: послідовне зображення події — динаміка оповіді, пов'язана з тривалістю дії; наочність — створення образної картинки за допомогою предметного опису деталей, наведення подробиць, відтворення вчинків і реплік дійових осіб; максимальна документальність — репортаж не може бути реконструкцією події або творчою вигадкою (можливим у нарисі або фейлетоні); емоційно забарвлений стиль оповіді, що надає додаткової переконливості; активна роль особистості репортера, що дозволяє не тільки побачити подію очима журналіста, але й провокує самостійну роботу уяви слухача/читача. Існує поділ репортажів на 3 групи: подієві (новинні); тематичні; поставні (здійснюються за сценарієм, як постава в театрі).

**Інтерв'ю** (англ. interview) — це бесіда, вибудована за певним планом через безпосередній контакт інтерв'юера з респондентом з обов'язковою фіксацією відповідей. В соціології використовується як один з основних методів збору первинної соціологічної інформації. В журналістиці, в тому числі в музичній, є самостійним жанром, що представляє суспільно вагому новину у вигляді відповідей особи на запитання журналіста.

**Анонс** (фр. annonce — оголошення) — попереднє коротке повідомлення, узагальнення про проведення окремої широкомасштабної акції (наприклад, попередня реклама концерту, музичного проекту, музичної вистави, тощо), що має відбутися найближчим часом, зі стислим викладом змісту.

**Огляд** — аналітичний жанр, що ознайомлює читачів із найважливішими подіями життя, в тому числі й музичного, країни, області, міста, навчального закладу за певний період часу. Огляд музичних подій — це жанр музичної журналістики, що містить інформацію, оцінку та узагальнення сукупності однорідних фактів зі сфери музичної діяльності за певний період із метою надати аудиторії об'єктивну і цілісну картину, своєрідну інформаційно-аналітичну панораму з обраного питання.

## РОЗПОДІЛ ГОДИН/ТЕМ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ

### 5. Структура і тематичний план лекторської практики

III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5	Модуль 6

№ з/п	ТЕМИ	Всього годин	індивідуальні	Самостійні роб.
1	2	3	4	5
Модуль 1				
1	Мета і завдання практичного курсу	2	1	1
2	Різновиди лекторських виступів за тематикою. Структура лекції - концерту	4	3	1
3	Прийоми лектора, грамотність. Розробка тематики лекцій та концертних програм, присвячених музичній краєзнавчій тематиці.	10	7	3
	Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу	8	5	3
	Семестровий контрольний захід у формі захисту Звіту.	1	1	-
	<b>Всього:</b>	<b>25</b>	<b>17</b>	<b>8</b>
Модуль 2				
4	Контакт із аудиторією. Розробка тематики лекцій та концертних програм, присвячених історії музичних інструментів / окремих оркестрів, ансамблів / видатних виконавців / конкурсів, фестивалів / вистав і т ін..	7	5	2
5	Розробка тематики лекцій та концертних програм, присвячених	9	6	3

	історії музичних жанрів / окремих видатних музичних творів			
	Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу	8	5	3
	Семестровий контрольний захід у формі захисту Звіту.	1	1	-
	Всього:	25	17	8
Модуль 3				
6	Створення плану-сценарію на основі обраної теми, концертної програми та форми виступу. Вивчення і визначення характеристики складу слухацької аудиторії та акустичних умов приміщення (бази) виступу	7	5	2
7	Підбір літератури, її систематизація та аналіз, опрацювання. Підбір ілюстративного матеріалу з суміжних видів мистецтв	9	6	3
	Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу	8	5	3
	Семестровий контрольний захід у формі захисту Звіту.	1	1	-
	Всього:	25	17	8
Модуль 4				
8	Робота з музичним матеріалом, складання анотацій, побудова концертної програми	6	4	2
9	Робота з технічними засобами	3	1	2
	Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу	8	5	3
	Семестровий контрольний захід у формі захисту Звіту.	1	1	-
	Всього:	25	17	8
Модуль 5				
10	Складання хронометражу виступу, «мапи логічної вертикалі»	3	2	1
11	Підготовка прес-релізу публічного	6	4	2

	заходу; інформаційного повідомлення про захід, що відбувся			
12	Робота над сценічним виконанням промови. Репетиція. Одяг, психологічний настрій.	7	5	2
	Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу	8	5	3
	Семестровий контрольний захід у формі захисту Звіту.	1	1	-
	Всього:	25	17	8
Модуль 6				
13	Складання анотацій до музичних творів у монографічній лекції-концерті	7	5	2
14	Складання анотацій до музичних творів у концерті з творів різних композиторів	7	5	2
15	Знайомство з іншими видами публічної музикознавчої діяльності: репортаж, інтерв'ю, анонс, огляд, інформаційний коментар	2	1	1
	Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу	8	5	3
	Семестровий контрольний захід у формі захисту Звіту.	1	1	-
	Всього:	25	17	8
	<b>Загальна кількість годин:</b>	<b>150</b>	<b>102</b>	<b>48</b>

## 6. САМОСТІЙНА РОБОТА

з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
	<b>Модуль 1</b> <b>Публічна діяльність музикознавця. Професійна характеристика лектора-музикознавця. Практична підготовка та проведення публічних заходів.</b>	
1	<i>1. Проаналізувати ряд (3-5) запропонованих концертних програм; 2. Скласти програму тематичної лекції /лекції-концерту до Міжнародного Дня Музики.</i>	1
2	<i>Розробка тематики лекцій та концертних програм, присвячених ювілейним та пам'ятним датам.</i>	1
3	<i>Розробка програми концерту класу викладача одного з виконавських відділів Дніпропетровської академії музики ім. М.І. Глінки; лекцій та концертних програм, або програми концерту, присвяченого ювілейній даті.</i>	3
	<i>Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу</i>	3
	<b>Всього</b>	<b>8</b>
	<b>Модуль 2</b> <b>Лектор-музикознавець як популяризатор надбань світової музичної класики</b>	
4	<i>Розробка програм двох концертів з історії скрипки, гітари, фортепіано, кларнету, флейти або інших музичних інструментів (за узгодженням з викладачем); окремого творчого колективу – фольклорного ансамблю, оркестру, ансамблю, видатного виконавця.</i>	2
5	<i>Розробка програм двох концертів з історії романсу, опери або інструментальної програмної мініатюри (за узгодженням з викладачем), або окремого видатного твору.</i>	3
	<i>Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу</i>	3
	<b>Всього</b>	<b>8</b>
	<b>Модуль 3</b> <b>Лектор-музикознавець як популяризатор творчості сучасних композиторів і виконавців</b>	
6	<i>Додаткове прослуховування творів концертної програми, розробка плану-сценарію заходу, створення</i>	2

	<i>коментарів до музичних творів концертної програми, за необхідності підбирає поетичні та візуальні складові концерту.</i>	
7	<i>Відпрацювання навичок створення плану-сценарію на основі узгодженої з викладачем теми, концертної програми та форми виступу.</i>	3
<i>Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу</i>		3
<b>Всього</b>		<b>8</b>
<b>Модуль 4</b>		
<b>Лектор-музикознавець як популяризатор творчих колективів ДАМ ім. М. Глінки</b>		
8	<i>Відпрацювання навичок підбору літератури, її систематизації, опрацюванні, узагальненні та створенні тексту з урахуванням характеру слухацької аудиторії. Відпрацювання навичок підбору ілюстративного матеріалу з суміжних видів мистецтв.</i>	2
9	<i>Відпрацювання навичок роботи з музичним матеріалом, складанням анотацій, побудовою концертної програми</i>	2
<i>Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу</i>		3
<b>Всього</b>		<b>8</b>
<b>Модуль 5</b>		
<b>Лектор-музикознавець як популяризатор виконавської майстерності студентів ДАМ ім. М. Глінки</b>		
10	<i>Відпрацювання навичок роботи з технічними засобами під час лекції-концерту різної тематики.</i>	1
11	<i>Відпрацювання навичок складання хронометражу виступу, використання прийомів створення «карти пам'яті» й застосування їх в публічній промові.</i>	2
12	<i>Відпрацювання навичок складання прес-релізу публічного заходу; знайомство з сучасними формами реклами публічних заходів академічної музики.</i>	2
<i>Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу</i>		3
<b>Всього</b>		<b>8</b>
<b>Модуль 6</b>		
<b>Лектор-музикознавець як популяризатор надбань світової музичної класики, творчості сучасних композиторів і виконавців</b>		

13	<i>Відпрацювання й вдосконалення в процесі аудиторних репетицій сценічного виконання публічної промови.</i>	2
14	<i>Додаткове прослуховування творів концертної програми, розробка плану-сценарію заходу, створення коментарів до музичних творів концертної програми, за необхідності підбір поетичних та візуальних складових концерту</i>	2
15	<i>Додаткове прослуховування творів концертної програми, розробка плану-сценарію заходу, створення коментарів до музичних творів концертної програми, за необхідності підбір поетичних та візуальних складових концерту.</i>	1
<i>Публічні практичні виступи за графіком навчального закладу</i>		3
<b><i>Всього</i></b>		<b>8</b>
<b><i>Всього за навчальним планом</i></b>		<b>48</b>

## 7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

№	Зміст завдань
1	2
	Модуль 1
1	Зробити порівняльний аналіз двох концертних програм та промови ведучого з ряду концертів ДАМ ім. М. Глінки.
2	Скласти програму та промову тематичного концерту до Міжнародного Дня Музики
3	Заповнити звіт за I семестр другого курсу.
	Модуль 2
1	Зробити порівняльний аналіз двох концертних програм та промови ведучого з ряду концертів Дніпропетровської філармонії (приклади програми визначити індивідуально).
2	Скласти програму тематичного концерту для школярів молодших (середніх або старших) класів.
3	Скласти програму концерту для студентської аудиторії
4	Заповнити звіт за II семестр другого курсу.
	Модуль 3
1	Підготувати та провести творчу зустріч із виконавцем-солістом чи творчим колективом для студентів ДАМ на базі бібліотеки навчального закладу.
2	Написати прес-реліз творчої зустрічі з виконавцем-солістом чи творчим колективом для студентів ДАМ на базі бібліотеки навчального закладу.
3	Написати інформаційне повідомлення на сайт ДАМ про творчу зустріч із виконавцем-солістом чи творчим колективом.
4	Заповнити звіт за I семестр третього курсу.
	Модуль 4
1	Скласти стислі конспекти опрацьованих джерел, використаних в період підготовки публічних заходів.
2	Скласти розгорнутий план проведення публічного заходу / творчої зустрічі / тематичної лекції.

3	Заповнити звіт за II семестр третього курсу.
	Модуль 5
1	Скласти стислі конспекти опрацьованих джерел, використаних в період підготовки публічних заходів.
2	Скласти розгорнутий план проведення публічного заходу / творчої зустрічі / тематичної лекції
3	Заповнити звіт за I семестр четвертого курсу.
	Модуль 6
1	Підготувати та провести творчу зустріч із виконавцем-солістом чи творчим колективом для студентів ДАМ на базі бібліотеки навчального закладу.
2	Написати прес-реліз творчої зустрічі з виконавцем-солістом чи творчим колективом для студентів ДАМ на базі бібліотеки навчального закладу.
3	Заповнити звіт за II семестр четвертого курсу.

## КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### 8. ФОРМИ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ І КОНТРОЛЮ

**Семестровий поточний контроль** – передбачає перевірку набутих компетентностей в результаті аудиторної та самостійної роботи студента (семестри III, IV, V, VI, VII, VIII (модулі 1, 2, 3, 4, 5, 6,)). Семестровий контроль проходить у формі захисту Звіту (співбесіди).

**Підсумковий контроль** – є комплексною перевіркою знань і навичок роботи практикантів зі студентами коледжу (семестр VIII (модуль 6)). Підсумковий контроль (залік) проходить у формі захисту Звіту, що включає результати проведення різних форм публічних заходів ідкритого тривалістю не менше 45 хв.

**Методи оцінювання** – практичний, усний, метод проведення практичного заняття

### 9. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Наприкінці III, IV, V, VI, VII та VIII семестрів (модулі 1, 2, 3, 4, 5, 6,) проводиться **семестровий поточний контроль** перевірки знань та роботи практикантів у формі захисту Звіту. Для проведення співбесіди призначається комісія з членів кафедри, яка за результатами звітів робить висновки у вигляді оцінки «зараховано» або «не зараховано». «Зараховано» виставляється у випадках, коли студент за сукупним результатом набирає не менше 60 балів. Оцінка виставляється у Звіт, відомість та залікову книжку студента.

На останніх тижнях проходження практики у VIII семестрі (модуль 6) здобувачі знань проводять захід зі студентами коледжу тривалістю 45 хв. Для проведення контрольного заходу призначається комісія з членів кафедри. Результатом проведення відкритого заходу є висновки комісії у вигляді виставлення балів за загальноприйнятою у вузі шкалою та критеріями оцінки знань і вмінь студентів. Оцінка, виставлена комісією за проведення відкритого заходу, є складовою сукупної оцінки, що отримує випускник факультету в результаті проведення публічних заходів та захисту звіту про проходження лекторської практики.

Наприкінці VIII семестру (модуль 6) проводиться **підсумковий контроль (залік)** перевірки набутих компетентностей практикантів у формі захисту Звіту, що включає результати проведення відкритого заходу. Для проведення заліку призначається комісія з членів кафедри, яка за результатами співбесіди робить висновки у вигляді оцінки «зараховано» або «не зараховано». «Зараховано» виставляється у випадках, коли студент за сукупним результатом набирає не менше 60 балів. Оцінка виставляється у Звіт, відомість та залікову книжку студента.

## 10. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		Для екзамену, курсової роботи, практики		Для заліку
90 – 100	A	5	відмінно	зараховано
82 – 89	B	4+	добре	
74 – 81	C	4		
64 – 73	D	3+	задовільно	
60 – 63	E	3		
35 – 59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## 11. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНОГО ЗАХОДУ

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

у випадках, коли студент виявляє творчу ініціативу, систематично приймає участь у підготовці та проведенні публічних заходів та самостійно знаходить зацікавлені аудиторії; демонструє володіння різними формами роботи, вільно користується прийомами ораторської майстерності, толерантно застосовує професійну термінологію, вдало встановлює контакт із аудиторією.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	82 – 89	B

у випадках, коли студент приймає участь у підготовці та проведенні публічних заходів, демонструє володіння різними формами роботи, володіє прийомами ораторської майстерності, але виявляє перевантаження професійною термінологією, не завжди вдало встановлює контакт із аудиторією.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	74 – 81	C

у випадках, коли студент приймає участь у підготовці та проведенні публічних заходів, демонструє володіння різними формами роботи, але недостатньо вільно володіє прийомами ораторської майстерності, виявляє перевантаження професійною термінологією, не завжди вдало встановлює контакт із аудиторією.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	64 – 73	D

у випадках, коли студент одноразово приймає участь у підготовці та проведенні публічного заходу, демонструє пасивність до участі в публічних популяризаторських заходах, недостатньо вільно володіє прийомами ораторської майстерності, виявляє перевантаження професійною термінологією, не завжди встановлює контакт із аудиторією, але представляє письмові розробки віртуальних публічних заходів.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	60 – 63	E

у випадках, коли студент одноразово приймає участь у підготовці та проведенні публічного заходу, демонструє пасивність до участі в публічних популяризаторських заходах, недостатньо вільно володіє прийомами ораторської майстерності, виявляє перевантаження професійною термінологією, не володіє прийомами встановлення контакту з аудиторією, а також не представляє письмові розробки віртуальних публічних заходів.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS

Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX
--	---------	----

у випадках, коли студент не приймає участь у підготовці та проведенні публічних заходів, демонструє пасивність, не володіє прийомами ораторської майстерності, але представляє письмові розробки віртуальних публічних заходів.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	0 – 34	F

у випадках, коли студент не приймає участь у підготовці та проведенні публічних заходів, демонструє пасивність, не володіє прийомами ораторської майстерності, не представляє письмові розробки віртуальних публічних заходів.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### Основна

1. Кияновська Л.О. Українська музична культура: Навчальний посібник. – Львів : Тріада-плюс, 2008. 344 с.
2. КорнійЛ., Сюта Б. Історія української музичної культури : підручник для студентів вищих навчальних закладів / До 100-річчя НМАУ ім. П.І. Чайковського. – К. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2011. 736 с.
3. Корнилова Е.Н. Риторика - искусство убеждать. Свообразие публицистики античного мира: Учебное пособие. – 3-е изд., доп., - М.: Издательство Московского университета, 2010. 240 с.
4. Мерлин Белла. Актерское мастерство. Теория и практика / Пер. с англ. Харьков: Изд-во «Гуманитарный центр» / А.А. Чепалов, 2017. 250 с.
5. Мурашов А.А. Риторика. Теория и практика : Учебное пособие / А.А. Мурашов. М. : Изд-во Моск. Психолого-социального института; Воронеж: Изд. НПО «МОДЭК», 2006. 528 с. (Серия «Библиотека студента»).

### Електронний ресурс:

1. Истомин С.В. — Я познаю мир: Музыка. «АСТ», 2008.  
<https://www.livelib.ru/tag/%D0%B4%D0%B5%D1%82%D1%8F%D0%BC-%D0%BE-%D0%BC%D1%83%D0%B7%D1%8B%D0%BA%D0%B5>
- 2.Електронний ресурс: [http://www.dobriestkazki.ru/music\\_content.htm](http://www.dobriestkazki.ru/music_content.htm):

Розробник: І. М. Рябцева

Гарант освітньої програми С.В. Хананаєв